

Odważne waginacje Eve Ensler Autor tekstu: Sylwia Kaźmierczak

Monologi Waginy to książka, która narobiła niemałego hałasu nim jeszcze została wydana w Polsce. Powstała ona z zapisków zwierzeń ponad dwustu kobiet różnego wieku, rasy, narodowości i orientacji seksualnej. Wszystkie wywiady przeprowadziła sama autorka Eve Ensler na przestrzeni kilku lat. Zebrane w tomik zapiski stały się inspiracją do licznych monodramów wystawianych nie tylko w teatrach, ale także na wielu uczelniach na całym świecie. Uzyskane przez autorkę zwierzenia były impulsem do powołania globalnego ruchu V-Day (violence, victory, Vagina Day) zajmującego się przeciwdziałaniu jakiegokolwiek przemocy wobec kobiet i pomocą jej ofiarom.

Sięgając po *Monologi Waginy* tak naprawdę nie wiedziałam czego oczekiwać. Recenzje jakie miałam okazję wcześniej czytać nie mówiły zbyt wiele o samej książce, bo po krótkim zarysie fabuły, koncentrowały się raczej na osobie autorki, robiąc przy tym sporo szumu. Trudno więc było mi na tej podstawie przyjąć konkretne stanowisko przed lekturą. To neutralne podejście pozwoliło mi jednak uniknąć małego zawodu jaki może spotkać czytelniczkę *Monologów*...

Książkę można podzielić na trzy części. Pierwsza z nich to przedmowa Glorii Steinem i wstęp samej Eve Ensler. W obu tych fragmentach panie kolejno przybliżają nam pokrótce historię kobiecej seksualności oraz okoliczności zbierania materiałów do książki. Szczególnie interesujący jest fragment autorstwa Steinem, gdzie możemy dowiedzieć się jak do niedawna wstydlivym tematem było kobiece ciało. Jaką tajemnicą była odczuwana przez nie przyjemność, zwłaszcza ta seksualna. We wstępie Ensler znajdziemy liczne nazwiska gwiazd filmu czy artystek biorących udział w inscenizacji *Monologów Waginy* oraz kilka faktów towarzyszących sztuce.

Druga część książki stanowi pasjonującą lekturę odpowiedzi jakie udzieliły uczestniczki wywiadów oraz odrobinę danych statystycznych. Tematyka wywiadów jest bardzo różnorodna. I tak mamy tu pytania: „Jak pachnie twoja pochwa”, „Gdyby twoja pochwa się ubierała, to co by nosiła” i inne tego typu. Odpowiedzi bywają zaskakujące, a przy tym często zabawne. W tym rozdziale znajdziemy także wywiady dotyczące porodu, menstruacji czy inicjacji seksualnej. Niezwykle zaskakująca jest notka o przebiegu dyskusji z grupą pań w wieku około siedemdziesięciu lat, które mimo upływu czasu i zmian w obyczajowości nadal nie potrafiły mówić otwarcie o swoim ciele. Ta wzmianka jest przypięczetowana przytoczonym dialogiem starszej rozmówczyni, która traktowała swoje części intymne jak „wilgotną piwnicę”. Fragmenty, które mną najbardziej wstrząsnęły dotyczyły przemocy wobec nieletniej i gwałtów dokonywanych przez żołnierzy podczas wojny w Bośni. Pierwsza z tych opowieści mimo całej brutalności i tragedii jaka dotknęła bohaterkę, miała szczęśliwe zakończenie, bowiem jako dorosła już kobieta — lesbijka, wiodła ona szczęśliwe życie u boku innej. Niestety opowieść mieszkanki wioski wielokrotnie zgwałconej przez kilku żołnierzy jest przerażająca przez sam sposób w jaki opowiada ona o tym co przeżyła. Gwałty dokonywane na cywilach to realia wojny, jednak ogrom tych poczynionych podczas starć w byłej Jugosławii, każe się zastanowić jak zaradzić temu biernemu przyzwalaniu na taki proceder w czasie wojny.

Trzecia część książki opisuje okoliczności powstania ruchu V-Day oraz przytacza fragmenty listów napływających do Eve Ensler z zagranicy. Z tej części *Monologów Waginy* można wyczytać jak ważnym przedsięwzięciem było dla autorki powołanie do życia "Dnia W" i jak wpłynął on na kształt walki o prawa kobiet na całym świecie. Niestety mimo interesującego przekazu świadczącego o zaangażowaniu ludzi w walkę o kobiecą godność, to jednak nadmiar listów mnie znudził. W końcu książka miała przede wszystkim przytaczać wypowiedzi kobiet udzielających autorce wywiadów i tego oczekiwałam, a nie wrażeń po-inscenizacyjnych.

Podsumowując. Książka interesująca, choć nie pozbawiona wad. Niestety nie miałam okazji przeczytać oryginalnej wersji językowej, stąd trudno mi stwierdzić ile straciła w polskim przekładzie. Za największy minus książki uważam część trzecią poświęconą ruchowi V-Day. Informacje zawarte w tym rozdziale są interesujące, ale moim zdaniem niepotrzebnie autorka dołączyła tu przedruki licznych listów, jakie otrzymywała od osób biorących udział w inscenizacji *Monologów Waginy*. Przez to część ta nabiera „narcystycznego” charakteru, a chyba nie o to chodziło Ensler. Poza tym czytanie potoku słów pochwały i opisów przygotowań do monodramu potrafi znudzić nawet wytrwałego czytelnika.

Niektórzy zarzucają książce zawieranie danych statystycznych, które przecież są powszechnie znane. Niekoniecznie, bowiem nie każda kobieta chce się przegrzebywać przez gąszcz cyferek w poszukiwaniu informacji o gwałtach czy przemocy domowej. A lektura *Monologów Waginy* pozwala przybliżyć problemy, o istnieniu i ogromie których wiele kobiet nie zdaje sobie sprawy. Książka pokazuje także, że nie należy chować w „czterech ścianach” swoich dramatów, trzeba stawiać im czoła walcząc o swoją godność.

Z drugiej strony *Monologi...* sięgają do głębi damskiego ciała. Uczą kobiety jak o nim mówić bez skrępowania. Jak pozbyć się wstydu nabytego jeszcze w czasach dzieciństwa i z dumą wypowiadać się o swoich pochwach.

Monologi Waginy to momentami zabawna, momentami poruszająca lektura.

Sylwia Kaźmierczak

Absolwentka chemii na Uniwersytecie Łódzkim. Jest związana z Nieformalną Grupą Łódź Gender. Interesuje się safizmem w kulturze i sztuce oraz komiksem. W przypadku komiksu jej zainteresowanie skupia się głównie na kobietach (zwłaszcza lesbijkach) i ich wizerunku. Jako publicystka współpracuje z komiksowymi serwisami internetowymi. Redaguje offowy zin Khalsag. Posiada stronę autorską [Les Guide](#).

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 03-04-2006)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4686) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4686>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programing Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw

Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl